

10. február 1939, Krupina.

Hlásenie okresného úradu Prezidiu krajinského úradu v Bratislave o napätých sociálnych pomeroch na Maďarskom okupovanom území a o snahe mnohých Slovákov vysťahovať sa na Slovensko.

V poslednom čase podľa výpovedí osôb prichádzajúcich z Maďarskom obsadeného územia panuje tam nespokojnosť medzi obyvateľstvom. Nespokojní sú nielen obyvatelia slovenskej národnosti, ktorí hromadne žiadajú maďarské úrady, aby boli vysídlení z Maďarska a pustení na Slovensko, ale nespokojní sú i občania maďarskej národnosti.

Dňa 4. 2. 1939 na Obecný úrad v Šahách prišli 20 muží, väčšinou robotníci a remeselníci a žiadali od úradu prácu alebo chleba. Keď im oznámili, že práce niet, odišli na ulicu, kde skandovali heslá: „Dajte nám robotu, alebo nás pošlite na Slovensko.“

Dňa 2. 2. 1939 v Plášťovciach medzi mláďencami a maďarskými vojakmi došlo k bitke pre spievanie slovenských piesní a slovenskej hymny. Pritom jeden maďarský vojak bol štyri razy pichnutý nožom a ťažko ranený. Bitky a spievania slovenských piesní sa zúčastnili len mláďenci maďarskej národnosti, ktorí takto dávali najavo nesúhlas s terajšími panujúcimi pomermi.

Keď Slováci, bývajúci najmä na slovensko-maďarskom pohraničí, vidia, aké sú zlé pomery v Maďarsku a na Slovensku je lepšia zárobková možnosť, prichádzajú sa informovať na naše územie, akým spôsobom, poľahky za akých podmienok by sa mohli presťahovať na Slovensko. Robia to najmä mladší ľudia. Keď Slováci žiadajú, aby sa mohli vysťahovať z Maďarska, alebo aby boli vyhostení, maďarské úrady im oznamujú, že vyhostovanie Slovákov z Maďarska je maďarskou vládou zakázané a môžu sa vysťahovať iba vtedy, keď im vopred slovenské úrady dajú potvrdenie, že ich bez ťažkostí prevezmú.

Podľa všetkého, ak sa do jari nezlepšia zárobkové a vôbec existenčné pomery v Maďarsku, dá sa predpokladať nová nespokojnosť obyvateľstva na obsadenom území, a tým aj nový príliv utečencov – Slovákov z Maďarska.

Nečitateľný podpis, v. r.
Okresný náčelník:

SNA, KÚ, kr. 305, č. 11864.

14. marec 1939, Bratislava.

Správa Krajinského žandárskeho veliteľstva Prezidiu krajinského úradu o politických a sociálnych pomeroch na okupovanom teritóriu Slovenska.

Minulý týždeň na zabranom území prepustili z maďarských štátnych služieb asi 600 železničných zamestnancov, väčšinou starších Slovákov.